

VASEN

Yttrande
2023-02-10

Remissvar till Reviderat direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse – förslag från Europeiska kommissionen

Dnr M2022/01945

Region Västerbottens nätverksgrupp VA-samverkan vill lämna följande synpunkter på Reviderat direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse – förslag från europeiska kommissionen.

VA-samverkan i Västerbotten (VA-sen) bildades utifrån kommunernas behov av samverkan och stöd kring VA-frågor. VA-sen består av representanter från Västerbotten läns 15 kommuner samt Arvidsjaur- och Arjeplog kommun och representerar ca 285 000 kommuninvånare. Några av de områdena som VA-sen arbetar för är utbildning, kompetensstöd och samverkan inom vatten- och avloppsfrågor.

Vi vill med detta remissvar belysa några av de effekterna det förslagna direktivet skulle få för våra kommuner i norra Sverige

SYNPUNKTER

VA-sen är positiva till att det gamla avloppsdirektivet revideras då mycket har förändrats sedan det lanserades för ca 30 år sedan, både teknik- och miljömässigt.

VA-sen anser att direktivet är för stramt utformat utan möjlighet till lokala och geografiska anpassningar. Våra reningsverk tar emot ett kallare avloppsvatten än stora delar av övriga Europa vilket är svårare att behandla med de mikrobiologiska reningsmetoderna som används idag för sekundär- och tertiär rening.

Många av våra kommuner har få kommuninvånare och få resurser men stora markarealer och långa avstånd mellan tätorter, och där nyttan måste vara utredd och fastställd innan stora VA-investeringar genomförs. Resultatet riskerar annars att medföra mycket höga investerings- och driftkostnader för VA-kollektivet till marginell miljövinst.

Utöver nedan yttranden ställer vi oss även bakom Svenskt Vattens väl genomarbetade remissvar.

Artikel 3 – Insamlingssystem

- VA-sen anser inte att krav på insamling och behandling av avloppsvatten, i enlighet med direktivet, ska gälla från tätorter med en befolkning på >1 000 personer (3.2) - vilket skulle leda till stora kostnader och ökad arbetsbörda för en ofta minimal miljövinst.

Artikel 6 – Sekundär rening (syretärande) från 1 000 pe.

- VA-sen anser att ett införande av krav på sekundär rening för reningsverk i tätorter på mellan 1 000 och 2 000 pe. inte står i proportion med miljönyttan och de stora ekonomiska kostnaderna som ombyggnationerna av reningsverken kommer medföra. Majoriteten av dessa reningsverk i Västerbotten, och Norrland generellt, har näringsfattiga älvar och vattendrag som recipienter, vilka är mycket väl syresatta och har mycket stor vattenföring. Införandet av sekundär rening mot syretärande ämnen skulle inte ge någon signifikant positiv miljöeffekt.

Artikel 7 – Tertiär rening (kväve)

- VA-sen ställer sig negativa till krav på tertiär rening på de större reningsverken utan att ta hänsyn till recipientens känslighet. De norra delarna av Östersjön är inte bedömda som kvävekänsliga och skulle medföra en minimal miljönytta till väldigt stora kostnader. Krav på tertiär rening bör i stället förankras av behovsanalys till de lokala miljöförhållandena.

Artikel 8 och 9 – Kvartär rening (läkemedelsrester)

- VA-sen är positiva till att reningskraven även ska omfatta mikroföroreningar som läkemedelsrester för de allra största reningsverken (>100 000 pe) samt även för tätorter med >10 000 pe om utredning kan påvisa att mikroföroreningarna utgör en reell risk mot människors hälsa eller miljön. Särskilt under förutsättningen att ett producentansvar läggs på läkemedels- och kosmetikaindustrin för att bidra med finansiering av investeringarna.

Artikel 11 – Energieutralitet

- VA-sen ställer sig positiva till målet att reningsverken på nationell nivå ska vara energieutrala och att avloppsvattnets och slammets energiinnehåll ska tillvaratas. Dock blir detta svåruppnått med införande av energikrävande bioreningssteg, i synnerhet i de kalla klimat som råder för oss i norra Sverige.

Artikel 15 - Återanvändning av renat avloppsvatten + prövningstillstånd

- 15.1 VA-sen är positiva till att medlemsstaterna ska uppmuntras till återanvändning av renat avloppsvatten till ändamål så som tekniskt vatten eller jordbruksbevattning.
- 15.2 -3 VA-sen är negativa till att miljötillståndet för reningsverk ska omprövas var 6e år. I praktiken kommer det bli onödiga kostnader och ökad arbetsbörda för både VA-verksamheterna och tillsynsmyndigheterna. Omprövning måste vara behovsstyrd.

Artikel 20 – Slamhantering

- VA-sen är positiva till att krav ställs på slamhanteringen i enlighet med den avfallshierarki som anges i avfallsdirektivet samt att minimumkrav på återvinning av fosfor och kväve från slam införs.

Gemensamt framtaget av
VA-samverkansgruppen i Västerbotten

Ola Andersson
Ordförande för VA-samverkansgruppen

Vännäs kommun 2023-02-10

